


ADRES	Franciscus Romanusweg ongenummerd Maastricht
GEGEVENS	Oorspronkelijke functie: spoorbrug Huidige functie: spoorbrug (niet in gebruik)
STATUS	Dominant bouwwerk
FOTO'S	 <p><i>De spoorbrug</i></p>
OMSCHRIJVING	<p><b>Inleiding</b> Voormalige spoorbrug over de Maas van de in 1856 aangelegde spoorlijn Maastricht-Hasselt. De oorspronkelijke brug werd in de Tweede Wereldoorlog onherstelbaar vernietigd en na een noodbrug werd de huidige brug gebouwd in 1957, met gebruikmaking van twee van de zes oude brugpijlers. De brug diende als een verbinding om de spoorlijn Maastricht-Aken (1853) aan te laten sluiten op de spoorverbinding Maastricht-Hasselt (1856). Zo doende kon Maastricht een rechtstreekse verbinding Hasselt-Aken garanderen.</p> <p><b>Beschrijving</b> De spoorbrug is een zogeheten verstijfde staafboogbrug, waarbij de verstijvingsligger is uitgevoerd als vollewands- of kokerligger. Dit betekent dat een balk - ofwel verstijvingsligger - versterkt wordt door een boog, waarbij de balk zwaar is uitgevoerd vergeleken bij de slanke boog. De balk neemt een zich over de brug verplaatsende belasting op als buiging; het overige deel wordt via de hangers opgenomen door de boog, die daardoor op druk wordt belast. Doordat de balk tevens als trekband voor het opnemen van de boogkracht werkt, ontstaat hierin behalve de eerder genoemde buiging ook een trekkracht. Het eigen gewicht van de brug wordt nagenoeg uitsluitend als druk in de boog en trek in de balk opgenomen. Onderhavige staafboogbrug heeft een doorgaande verstijvingsligger. Dit betekent dat de balk of verstijvingsligger rust op meerdere pijlers waarbij de boog alleen de hoofdoverspanning ontlast. Om het zijdelings uitwijken van de boog te voorkomen zijn deze gekoppeld door middel van dwarsbalken die stijf met de bogen zijn verbonden. De tussenliggende 'vlakken' worden extra versterkt door middel van diagonaal- of ruitenverbanden. Dit type brug is in de jaren '30 en jaren '50 van de twintigste eeuw veelvuldig toegepast voor zowel spoorbruggen als voor bruggen voor gewoon verkeer. De brugdelen zijn met elkaar verbonden door middel van klinknagels.</p>
WAARDERING	Het bouwwerk is "dominant" gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• het object ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving is; de brug is onderdeel van een serie van bruggen over de Maas binnen de stadsgrenzen van Maastricht.</li> <li>• het bouwwerk gebruik maakt van de oudere brugpijlers uit 1856 en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.</li> <li>• het object een typologische zeldzaamheid bezit binnen de gemeente Maastricht.</li> <li>• het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als herinnering aan het industriële en handelsverleden, waarbij Maastricht een belangrijke tussenstop was op de lijn Hasselt - Aken. Daarnaast werd op deze plek de oudste oeververbinding voor het spoorwegverkeer gerealiseerd, met de voorgaande brug uit 1856.</li> </ul> <p>Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• de pijlers uit 1856</li> <li>• de stalen liggers</li> <li>• de stalen boog</li> </ul>
<p><b>RICHTLIJNEN</b></p>	<p>Algemeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende bouwwerken, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport.</li> <li>• Voor de algemene richtlijnen voor onderhoud en wijzigingen in cultuurhistorische attentiegebieden en beschermde stadsgezichten, zie paragraaf 2.3 van dit rapport.</li> </ul> <p>Objectgericht:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Geen aanvullende richtlijnen.</li> </ul>